

Iin kunnan lausunto hankintalain muutoksesta

Khall 10.03.2025 § 67
80/02.02.02/2025

Valmistelija hallinto- ja talousjohtaja Jonne Karinkanta

Työ- ja elinkeinoministeriö on julkaissut lausuntopyynnön (VN/4099/2024) luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain muuttamisesta, vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain sekä rikosrekisterilain 6 b §:n muuttamisesta.

Lausuntopyynnön taustasta ja tavoitteista todetaan seuraavaa:

”Työ- ja elinkeinoministeriö asetti 20.2.2024 työryhmän valmistelemaan hankintalainsäädännön muutoksia pääministeri Petteri Orpon hallituksen hankintalakiin liittyvien hallitusohjelmakirjausten mukaisesti. Työryhmä päätti työnsä 30.11.2024 ja luovutti hallituksen esityksen muotoon laaditun ehdotuksensa työ- ja elinkeinoministeriölle tammikuussa 2025.

Pääministeri Petteri Orpon hallituksen hallitusohjelmassa on useita hankintalakiin liittyviä kirjauksia. Hallitusohjelman jaksossa 6.2 Reilumman kilpailun Suomi todetaan, että hallitus tavoittelee keskipitkällä aikavälillä julkisista hankinnoista merkittävää kustannussäästöä turvatakseen laadukkaat palvelut. Työryhmän toimesta on valmisteltu luonnos hallituksen esitykseksi julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain sekä vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain muuttamisesta.

Hallituksen esityksen tavoitteena on parantaa julkisten hankintojen tehokkuutta ja kustannussäästöjä sekä turvata laadukkaat julkiset palvelut. Hankintalakia uudistetaan muun muassa edistämällä markkinakartoitusta ja hankinnan huolellista valmistelua. Hallitusohjelman mukaisesti ehdotuksessa esitetään sidosyksiköiden käytön rajoittamista hankintojen toteuttamisessa asettamalla sidosyksikön omistukselle yleisen edun huomioon ottava vähimmäisomistusosuutta koskeva vaatimus (10 prosenttia). Esityksellä pyritään lisäämään erityisesti pienten ja keskisuurten yritysten osallistumismahdollisuuksia julkisiin tarjouskilpailuihin sekä parannetaan hankintojen vastuullisuutta ja edistetään huoltovarmuuden ja turvallisuuden toteutumista myös sopimuskauden aikana. Ehdotuksella parannetaan myös hankintojen valvontaa.

Hallitusohjelmakirjausten toteuttamisen lisäksi mietinnössä esitetään tehtäväksi hankintalakiin ja erityisalojen hankintalakiin sekä rikosrekisterilakiin eräitä säädöshuoltoon liittyviä muita muutoksia.”

Lait on tarkoitettu tulevan voimaan 1.1.2026.

Iin kunta on valmistellut esityslistan liitteenä olevan lausunnon, jossa kunta on keskittynyt lausumaan sidosyksiköiden käytön rajoittamista koskevaan osuuteen. Kunnan lausuntoluonnos on yhteneväinen Kuntaliiton sekä Pohjois-Pohjanmaan liiton linjausten näkemysten kanssa. Iin kunta ei kannata sidosyksikköjä koskevaa esitystä esitetystä muodosta. Toteutuessaan esityksen mukaisena lakimuutos tulisi tarkoittamaan kunnan näkökulmasta todennäköisesti talous- ja palkkahallinnon sekä ICT-palveluiden kilpailuttamista, mikä johtaisi olemassa

olevan palvelurakenteen ja -järjestelmän uudelleen järjestelyyn. Lisäksi nykyisen sidosyksiköiden purkautuminen mahdollistaa kunnan tukipalvelutoimintoihin liittyvän kriittisen osaamisen siirtymisen liiketoimintakaupoilla kansainvälisten suuryhtiöiden hallintaan, joka vaarantaa kunnan huoltovarmuuden.

Esittelijä	Kunnanjohtaja Manninen Marjukka Iin kunta
Päätösesitys	Kunnanhallitus päättää antaa hankintalain muutoksesta liitteenä olevan lausunnon.
Päätös	Päätösesitys hyväksyttiin.